

Guld, og man kan jo haabe, at dette Tidspunkt vil komme inden Udløbet af de ni Maaneder. Nationalbanken er i Øjeblikket rigeligt forsynet med Guld, og der er derfor ogsaa den Mulighed for Haanden, at Nationalbanken snart atter vil veksle Sedler med klingende Metal. Jeg skal tillade mig at anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie. Det er vedtaget i Gaar i Folketinget.

Lauridsen: Jeg skal paa egne og paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme og Vedtagelse. Der er jo ikke sket særlige Forandringer, siden Lovens Gyldighed blev forlænget, og jeg anbefaler, at vi forlænger den igen indtil den 15. Oktober. Sagen er jo, som den højterede Finansminister sagde, at Nationalbanken har Ret, men ikke Pligt til at indløse Sedler med Guld inden Fristens Udløb, om den maatte finde Tidspunktet heldigt; og man maa ønske, at det maa komme hurtigt. Men paa den anden Side ved ingen, hvad der kan ske, saa det er ubetinget forsigtigst at forlænge denne Lovs Gyldighed til den 15. Oktober. Derfor skal jeg anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

Holger Petersen: Ogsaa jeg kan anbefale det foreliggende Lovforslag til uforandret Vedtagelse. Min Formodning, som jeg udtalte forrige Gang, Loven var til Behandling, om, at Fristen indtil den 15. Januar var for kort, har altsaa vist sig at slaa til.

Dalsgaard: Nationalbanken har jo en meget begunstiget og privilegeret Stilling her til Lands. Seddelprivilegiet ifølge Loven af 12. Juli 1907, som er meget værdifuldt for Banken, er paa Grund af de overordentlige Forhold, vi har levet under i omtrent et halvt Aars Tid, blevet yderligere udvidet dels ved den kongelige Resolution af 30. September i Fjor, som lempede Dækningsreglerne for Bankens Sedler, og dels ved Lovene af 2. August og 25. September i Fjor, der midlertidigt har fritaget Banken for paa Anfordring at indløse Sedlerne med Guld. Disse Privilegier og Privilegieudvidelser er imidlertid ikke givne Banken for dens egen Skyld, men for Statens og for Samfundets Skyld, og Banken har derfor sikkert ogsaa en moralsk Forpligtelse til at bruge disse Privilegier ikke først og fremmest til sin egen Gavn, men under Hensyn til Statens og Samfundets Tarr.

Den Fritagelse, der midlertidig er givet Banken for Pligten til at indløse sine Sedler med Guld — og som ved det foreliggende Lovforslag søges forlænget indtil den 15. Oktober i Aar —, har imidlertid haft en ret uheldig Følge, idet den i hvert Fald i nogen Grad har bidraget til, at der er blevet en meget stærk Kursstigning paa fransk og engelsk Valuta herhjemme, en Kursstigning, der siden Verdenskrigens Udbrud har medført betydelige Tab for adskillige Institutioner og Virksomheder, som i denne Tid har skullet udbetale Penge i Frankrig eller England i fransk eller engelsk Mønt. Den almindelige Gæld, der var stiftet i Udlandet før den 1. August — det var vist den Dato, fra hvilken Moratorieloven kom til at gælde —, omfattes imidlertid af Moratoriet, og med Hensyn til denne Gæld har Debitor altsaa kunnet udsætte Betalingen i Haab om, at der senere vilde komme for ham heldigere Kurser paa Francs og Sterling, dersom da ikke Udskydelsen af Betalingen kunde medføre andre uheldige Følger for ham, hvad der jo ikke er udelukket i alle Tilfælde. Og med Hensyn til den Gæld, som er stiftet i Udlandet, siden Moratorieloven fik Gyldighed — vel nærmest Varegæld —, har Debitor i nogen Maade været forbedret paa de høje Kurser og har vel nok desuden i de fleste Tilfælde kunnet lægge de forøgede Udgifter over paa Varerne. Men særlig uheldig har disse meget høje franske og engelske Valutakurser virket paa de Renteudbetalinger af tidligere stiftede Laan, som har skullet erlægges i fransk eller engelsk Mønt. Saadanne Udbetalinger omfattes formentlig ikke af Moratoriet, og selv om saa var, kunde Moratoriet i disse Tilfælde vel ikke saa godt paaberaabes som Undskyldningsgrund for manglende Betaling, og de Tab, som lides paa disse Konti, kan ikke overvæltet paa andre Skuldre, dem maa vedkommende Institution selv bære. Disse Tab kan blive meget betydelige. Pari-Kursen for Francs er 72 Øre, men for Tiden noteres Francs-Kursen til 77½ Øre. Det vil altsaa sige, at den, der for Tiden skal udbetale Francs efter denne Kurs, lider et Tab af ca. $\frac{1}{13}$ af Beløbet. Skal en Institution f. Eks. betale 1,300,000 Kr. i Francs, tabes der ca. 100,000 Kr., dersom der skal købes Dækning til den nuværende Kurs, og jeg tvivler om, at Francs kan faas billigere, ja, de kan maaske ikke en Gang i større Beløb faas til den Kurs. Det er altsaa meget betydelige Tab, der paa denne Maade lides.